

Warszawa 22 lutego 2011 roku

Uwagi szczegółowe Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu emerytalnego (projekt z dnia 23 stycznia 2011 r.)

Art. 3. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych

1. W art. 3 odnoszącym się do art. 8 ustawy o OFE brak definicji „rachunku członkowskiego” w OFE – pojawiło się nowe pojęcie „wyodrębniony rachunek IKZE” natomiast w ustawie o OFE występują naprzemiennie takie pojęcia jak „środki zgromadzone na rachunku”(art.132), „środki zgromadzone na rachunku członka funduszu” (art.126), „wartość środków na rachunku członka” (art.99), „jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu” (art.100b), „członek funduszu nie może rozporządzać środkami zgromadzonymi na swoim rachunku” (art.107), „na rachunku członka, na który wpłacane są składki” (art.192 w nowym brzmieniu). Nie wiadomo zatem, w których przepisach pojęcie „rachunek” stosuje się wyłącznie do „rachunku członkowskiego OFE”, a w których do „wyodrębnionego rachunku IKZE”, a w których może do obu z nich. To samo dotyczy ustawy o Emeryturach Kapitałowych – występują tu pojęcia takie jak „środki zgromadzone w OFE” (art.7 ust.4), „środki zgromadzone na rachunku w OFE” (art.9 ust.1 pkt 3) – chodzi tu prawdopodobnie o rachunki członkowskie – ale brak precyzji może wprowadzić różnice w interpretacji.
2. W art. 3 odnoszącym się do art. 8 ustawy o OFE brak definicji „wpłata na IKZE”. Brak definicji wprowadza niejasność, czy w przepisie „wpłata na IKZE” oznacza wyłącznie wpłatę wnoszoną bezpośrednio przez klienta, czy także wpłatę w postaci wypłaty transferowej. Art. 96a ust. 2 mówi, że obie formy należy traktować, jako wpłatę na wyodrębniony rachunek IKZE. Jest jednak wiele zapisów w tej ustawie, które mogą budzić wątpliwości, o jaką wpłatę chodzi np. **art.6 ustawy o OFE – chodzi z pewnością o oba rodzaje wpłat; art. 98, 99, 100 ustawy o OFE – wymienia wyraźnie oba typy wpłat art.134. Czy zatem OFE mogą pobierać opłaty od wpłaty rozumianej jako wypłata transferowa? (patrz też zapis art.96a ust.2).**
3. Definicja **wypłaty transferowej z IKZE** określona w **art. 3 pkt. 3** wprowadzana do ustawy o OFE nie jest spójna z definicją wypłaty transferowej dotyczącej IKZE określonej w art. 7 ust. 2 pkt. f zmienianej w ustawie o IKE. Zgodnie z pierwszą OFE będzie mógł dokonywać transferu tylko na IKZE do innego OFE natomiast z definicją zawartą w nowelizowanej ustawie o IKE wypłaty transferowe na IKZE będą mogły odbywać się pomiędzy różnymi instytucjami finansowymi.
4. **Pkt. 10:** wpłaty na IKZE powinny być dokonywane na inny rachunek niż wpłaty składek z ZUS. Czyli wyraźnie powinno być napisane w Ustawie, że na wpłaty z ZUS fundusz prowadzi rachunek bankowy X, na wpłaty na IKZE rachunek bankowy Y.
5. **Pkt. 18** - Czy zmiany wprowadzone w tym punkcie oznaczają, że tylko w przypadku żądania członka, Fundusz ma obowiązek udzielić mu informacji o zgromadzonych środkach w formie pisemnej? Z zapisów nowelizowanego art. 191 wynika, że informacja ta będzie mogła być przekazywana np. mailem?

6. **Pkt 15 odnoszący się do art. 132b ustawy o OFE – nowy artykuł – wypłaty po śmierci** – ustawa wyraźnie deleguje tryb i sposób wypłaty do ustawy o IKE. Co to może oznaczać dla rozwodów, skoro nie ma analogicznego zapisu – czy można uznać, że podziały z tytułu ustanienia wspólności majątkowej małżeńskiej nie są w gestii OFE? Z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika, że środki na IKZE stanowią majątek wspólny, gdyż nie są wymienione w art. 33 tego kodeksu jako majątek odrębny. Czy proponowane przepisy prawne nakładają na OFE obowiązek podziału środków na IKZE? Kto i na jakich zasadach będzie dokonywał takiego podziału i jak to przełoży się na obowiązki OFE?
7. W **art. 89 ust. 1** dodano nowe elementy w rejestrze członków OFE. Zapis sugeruje, że wszystkie te elementy powinny występować łącznie („fundusz prowadzi rejestr członków funduszu zawierający podstawowe dane osobowe członków... , dane o wpłatach na IKZE...”). Aby otworzyć IKZE w danym OFE należy być członkiem tego OFE. Tak więc istnieje powiązanie momentu otwarcia IKZE z faktem członkostwa w danym funduszu, nie ma natomiast już takiego powiązania przy zmianie OFE. Transfer z OFE nie jest powiązany z transferem IKZE (jako dodatkowy argument można przytoczyć terminy transferów - z OFE 4 razy w roku, a z IKZE w terminie nie dłuższym niż 14 dni od złożenia dyspozycji wypłaty). Zatem jeśli osoba zmieni fundusz to przestanie figurować w rejestrze jako członek dotychczasowego OFE, a pozostanie jako posiadacz IKZE. Powyższe zapisy dotyczące danych w rejestrze nie uwzględniają takiej sytuacji. Ponadto proponujemy, aby rejestr zawierał dane dotyczące ustanowionych obciążeń zastawem na rachunku IKZE. Zgodnie bowiem z art.15 ustawy o IKE, środki na IKZE mogą być przedmiotem zastawu. Zaspokojenie wierzytelności jest traktowane jako częściowy lub całościowy zwrot, czyli wycofanie środków;
8. **Art. 92** ustawy wprowadza ograniczenia akwizycji identyczne jak w przypadku OFE. IKZE jest produktem dobrowolnym. Powinno zatem podlegać zwykłym zasadom rynkowym. W uzasadnieniu do projektu nie przedstawiono żadnych argumentów za przyjęciem wspólnego rozwiązania w tym zakresie dla członkostwa w OFE i otwierania IKZE w OFE. Ograniczenia w prowadzeniu akwizycji rodzą wątpliwość, czy pozycja OFE jest w tym zakresie równorzędna z innymi instytucjami finansowymi prowadzącymi IKZE, które nie mają takiego ograniczenia. Zapisowi należy zarzucić nierówne traktowanie podmiotów, co jest niezgodne z prawem;
9. Odwołanie **do art. 95** ustawy powinno odnosić się do art. 96 tej ustawy;
10. **Art. 134 ust. 1** – zachowano dotychczasowy poziom opłaty dla ZUS 0,8% z 3,5% opłaty manipulacyjnej. Ponadto opłata 3,5 % dotyczy także IKZE, inne instytucje nie podlegają takiemu ograniczeniu. Zapisowi należy zarzucić nierówne traktowanie podmiotów, co jest niezgodne z prawem;
11. **Pkt 18 odnoszący się do art. 191 ust 1pkt 2.** – **proponujemy** słowo „dostarczenie” informacji zmienić na „przesłanie” informacji analogicznie jak w dotychczasowym zapisie. PTE niezależnie od formy i trybu dostarczania (elektroniczne przekazanie wyciągu, listowne) nie może brać odpowiedzialności za skuteczne dostarczenie chyba, że pojawi się wykładnia prawna precyzująca słowo: „dostarczenie” i po tej wykładni PTE będą w stanie fizycznie wywiązać się z tego obowiązku.

12. Uwaga ogólna:

Kiedy zostaną dostarczone do opiniowania Rozporządzenia do Ustawy o funkcjonowaniu funduszy emerytalnych dostosowane do zapisów dotyczących powołania Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego?

Art. 4. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1. Uwaga dotycząca art. 40e-40f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie podziału środków po ustaniu wspólności majątkowej oraz obowiązku informowania ZUS o osobach uprawnionych do środków i ich udziale w tych środkach.

W art. 31. kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w § 1 określono, że z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Dodatkowo w § 2. ww. artykułu do majątku wspólnego małżonków zaliczono w szczególności środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków oraz dodatkowo środki zewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W art. 4 ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych w nowododanym art. 40e (str. 12) określa się w jakich sytuacjach środki zewidencjonowane na subkoncie podlegają podziałowi. W ust 1 pkt. 1 tego artykułu nie ma odniesienia do tego, że środki powinny podlegać podziałowi w zakresie w jakim stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej.

Zgodnie z nowododanym art. 40f ust 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych otwarty fundusz miałby być zobowiązany zawiadomić Zakład o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym oraz o ich udziale w tych środkach w terminie 14 dni od dokonania tego podziału.

Uważamy, że sposób informowania o dokonanym podziale środków przewidziany przez ustawodawcę niesie za sobą niebezpieczeństwo błędnego dokonania podziału środków na subkoncie w ZUS. Wynika to z faktu, iż na rachunkach w OFE znajdują się środki z okresów, które nie będą zewidencjonowane na subkoncie. Wskazanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych udziału środków w ogólnej sumie środków na rachunku członka funduszu nie będzie odpowiadać udziałowi w środkach zewidencjonowanych na subkoncie. Aby ZUS mógł dokonać prawidłowego zewidencjonowania środków wynikających z podziału środków na subkoncie członka funduszu na subkoncie osoby uprawnionej powinien otrzymać z OFE informację o okresach wspólności majątkowej i biorąc pod uwagę udział w środkach osoby uprawnionej sam dokonać odpowiedniego podziału na subkoncie w ZUS.

Dodatkowo należy podkreślić fakt, iż otwarte fundusze emerytalne przy podziale środków rozpatrują je ze względu na okres, za jaki zostały przekazane do funduszu (metoda memoriałowa – taki sposób podziału środków na rachunku w OFE nakazuje Komisja Nadzoru Finansowego), natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jeśli zaewidencjonuje składki w okresie, w jakim zostały zapisane na koncie ubezpieczonego (metoda kasowa) będzie dokonywał podziału w stosunku do innych środków niż OFE.

Zwracamy również uwagę, że w przypadku postępowania ustalającego listę osób uprawnionych, jak i ich udziały w środkach, OFE miałyby wykonywać czynności na potrzeby ZUS. Skoro ZUS pobiera opłatę za pobór składki na rzecz OFE, dlaczego OFE nie miałyby pobierać opłaty od ZUS za czynności wykonywane na jego rzecz?

2. Uwaga dotyczy art. 40 f punkt 2 – Doprecyzowania wymaga termin 14 dni na powiadomienie ZUS o podziale środków – czy chodzi o dni robocze, czy kalendarzowe.

Dodatkowo nie wiemy, co oznacza: „od dnia dokonania podziału”. Czy chodzi o sytuację, gdy fundusz posiada pełną dyspozycję na podział środków z rachunku? Czy

mamy informować ZUS, nawet jeśli fundusz może dokonać tylko częściowego podziału środków na rachunku? Brakuje uregulowania kwestii informowania ZUS w przypadku, gdy wpłynęły środki z ZUS po całkowitej wypłacie środków z rachunku? Co w sytuacji, gdy spadkobierca jest osobą nieletnią i nie podlega jeszcze ubezpieczeniu emerytalnemu w ZUS lub wcale nie podlega polskiemu systemowi emerytalnemu? Na jakiej zasadzie zostaną takiej osobie wypłacone środki należne z tytułu spadku po zmarłym Członku OFE? Pytań jest wiele.

3. **Art. 40f ust. 5** nie określa, w jaki sposób mają być przekazywane do ZUS informacje o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków zgromadzonych na rachunku w OFE.
4. Brak jest zapisu określającego postępowanie w razie śmierci osoby będącej członkiem OFE, tzn. wystąpienia okoliczności, o których mowa w **art. 40e ust. 1 pkt 2**.
5. **Uwaga w art. 76** w ust 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a.
W jaki sposób na subkoncie ZUS będzie zaewidencjonowana transakcja 0,4% pobierana za transfer przez ZUS? Czy ZUS analogicznie jak OFE będzie rekompensował tą opłatę, czyli na subkoncie będzie zaewidencjonowana składka bez potrącenia 0,4%?

Art. 6. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych

Niezrozumiała jest zmiana dotychczasowych zasad pokrywania kosztów nadzoru. Dotychczas opłata na rzecz KNF z tytułu kosztów nadzoru stanowi 0,14% od składek przekazywanych do OFE. Tymczasem w projekcie proponuje się nie tylko jej faktyczne podwyższenie, ale również swoistą indeksację – opłata ma bowiem wynosić 0,016% średniorocznych aktywów zarządzanych przez OFE. Będzie więc w najbliższych latach rosła, proporcjonalnie do wzrostu aktywów zarządzanych przez OFE. Rozwiązanie to próba wprowadzenia „tylnymi drzwiami” podwyżki opłat na rzecz KNF w sytuacji ograniczania wysokości składki przekazywanej do OFE i podkreślanej przez rząd konieczności ograniczania kosztów systemu. Trudna do pogodzenia jest zmiana zasad gry w stosunku do klientów OFE i instytucji zarządzających funduszami przy jednoczesnym tworzeniu komfortu administracji państwowej. Skoro wzmacnianie efektywności systemu ma się dokonywać kosztem instytucji zarządzających OFE, administracja rządowa nie powinna być wyjątkiem i również koszty jej funkcjonowania powinny być odpowiednio ograniczane.

Na marginesie, należy zauważyć, że (w odróżnieniu od opłat na rzecz KNF) zasady pokrywania kosztów funkcjonowania Rzecznika Ubezpieczonych, nie ulegają zmianie.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych

UWAGI GENERALNE

1. W nowelizacji nie dostrzeżono poważnych konsekwencji, jakie powoduje włączenie środków zgromadzonych na rachunkach IKZE do aktywów OFE, przede wszystkim kwestii gwarancji (zastosowanie tych samych przepisów o niedoborze i w konsekwencji dopłaty ze środków własnych powszechnego towarzystwa, oraz odprowadzaniu środków na Fundusz Gwarancyjny), a także na te same co w OFE restrykcje inwestycyjne, podczas gdy powinien dla nich zostać wydzielony subfundusz z odrębnymi zasadami prowadzenia działalności lokacyjnej. Ponadto, powinny zostać zachowane wymogi kapitałowe adekwatne do ponoszonego ryzyka przez podmioty oferujące produkt, z uwzględnieniem odrębnych mechanizmów pobierania opłat.

2. Zasady prowadzenia IKZE narzucają PTE konieczność rozszerzenia obecnej funkcjonalności systemu obsługującego rachunki klientów OFE o następujące elementy:
  - zbierania od członków dokumentacji i przechowywania w rejestrach informacji o indywidualnych podstawach wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla ubezpieczonego za każdy rok,
  - skanowania i wczytania do systemu danych klienta z nowej umowy IKZE, co oznacza budowę oprogramowania analogicznego dla obecnego OFE na potrzeby obsługi nowych umów IKZE. Oznacza to koszty przewyższające zyski z IKZE,
  - weryfikacji czy klient IKZE jest jednocześnie klientem OFE,
  - stworzenia możliwości przypisania rachunkowi IKZE tych samych elementów księgowych dotyczących przeliczania wpłacanych przez klienta pieniędzy na JR tożsame z JR funkcjonującymi w przypadku rachunku w OFE,
  - stworzenia procedur transferu pieniędzy i członkostwa klienta z IKZE przy Funduszu do innego IKZE w przypadku zmiany OFE/wykreślenia czy wycofania członkostwa.

Zbudowanie infrastruktury wymiany danych pomiędzy OFE, TFI, domami maklerski i bankami na potrzeby transferowania środków znajdujących się na IKZE rodzi koszty przewyższające zyski z IKZE. Zapisy ustawodawcy sprawiają natomiast wrażenie, że OFE muszą bardzo szybko rozwinąć system obsługujący klientów, aby na jesieni już uaktualnić statut OFE, a od 1 stycznia 2012 rozpocząć przyjmowanie pierwszych umów IKZE.

POZOSTAŁE UWAGI

1. **Definicje „oszczędzający”, „osoby uprawnione”, „wypłata” w ust. o IKE** należy rozszerzyć o IKZE.
2. **Art. 9 ust. 1 pkt 3 (IKE) – umowa określa w szczególności – czy nie powinno być tu także odwołania do art. 33 d?**
3. **Art. 9 ust. 1 pkt 6 oraz art.12 ust. 2 (IKE) – warunki rozwiązania umowy i okres wypowiedzenia** – czy rozwiązanie umowy i okres wypowiedzenia dotyczą transferów do innego IKZE, czy też umowa może być rozwiązana na życzenie bez transferu do innego IKZE (patrz uzasadnienie str. 12 i 18, gdzie raz mówi się, że przepisy o IKZE „nie przewidują w okresie oszczędzania wypłaty środków zgromadzonych na tym koncie”, a na str. 18, że wypłata środków przed osiągnięciem wieku emerytalnego „wiązać się będzie z objęciem pełnej sumy wypłaty podatkiem dochodowym od osób fizycznych”). Czy zgodnie z brzmieniem zaproponowanych zapisów prawnych oszczędzający może rozwiązać umowę z IKZE?
4. **Art. 10 ust. 4 (IKE) pierwsza wpłata po transferze** – czy OFE jest zobligowane do zwrotu wpłaty, jeśli wpłynie przed wpływem wypłaty transferowej – brak delegacji do zwrotu i czy mamy pewność, że będzie wypłata transferowa. W tym ustępie obok odniesienia do art.14 ust. 1 powinno być odniesienie również do art. 33e ust. 1.
5. **OFE - opłaty od wypłaty transferowej z IKZE (OUT)** – brak jest delegacji do pobierania opłat za zmianę IKZE w ustawie o OFE – czy OFE mogą pobierać opłaty bazując na ustawie o IKE, zapisując to w statucie? patrz **art.12 ust.2 (IKE)** – warunki rozwiązania umowy określa statut?

6. **Art. 21 ust 3 (IKE) – historia rachunku IKZE** – czy dane historyczne mają być przekazywane jako jeden wspólny dokument, czy mogą być zbiorem dokumentów z poszczególnych IKZE?
7. **Wyплаты transferowe do innego IKZE** – czy klient może z dowolną częstotliwością zawierać umowę z nowym IKZE i przenosić środki między IKZE, czy można to uregulować w statucie?
8. **Oplaty** - czy jest możliwe pobieranie opłaty za wypłatę środków uprawnionym?
9. **Art. 33a (IKE) – zawieranie umowy o IKZE z OFE** – w tym artykule jest ograniczenie dotyczące zawierania umów o IKZE z OFE - umowę można zawrzeć wyłącznie z OFE, którego jest się członkiem. To jednak nie oznacza, że OFE może prowadzić IKZE wyłącznie dla członków OFE. Nie jest bowiem przewidziane co się dzieje z IKZE w sytuacji, kiedy członek funduszu wytransferuje się z funduszu, nie zawierając umowy na IKZE z nowym funduszem. Generalnie nie jest przewidziana sytuacja, gdy następuje ustanie członkostwa w OFE np. wypłata transferowa, unieważnienie, wykreślenie a członek funduszu nie zawiera umowy na IKZE z inną instytucją finansową, albo zawiera umowę z innym OFE, w którym nie uzyska członkostwa. Zwracamy również uwagę na fakt, iż terminy wypłat transferowych oraz rozliczenia finansowe z KDPW nie pozwolą zachować terminu 14 dni na transfer IKZE do OFE. Należałoby rozszerzyć zapis o możliwość zawierania umowy z członkiem OFE o IKZE równocześnie z umową o członkostwo w OFE.
10. **Art. 33b (IKE) – oświadczenia – ust.1 pkt 2** przed zawarciem umowy o IKZE należy podać nazwę instytucji prowadzącej obecnie IKZE klienta i potwierdzić, że dokona ona wypłaty transferowej – wątpliwości budzi słowo ona, czy to potwierdzenie jest jedynie oświadczeniem klienta (ona może oznaczać osobę fizyczną, o której mowa w tym ustępie), czy też miałoby być dokumentem ze „starego” IKZE (ona może oznaczać instytucję, o której mowa w tym punkcie). Proponujemy usunięcie słowa „ona” z tego punktu. Nie należy wydłużać procesu zawierania umów o IKZE – potwierdzenie powinno być jedynie w formie oświadczenia klienta i należy to wyraźnie zapisać w przepisach, aby nie było później różnych interpretacji.
11. **W Art. 33d ustawy o IKE** wprowadzony został limit wpłat na IKZE w wysokości 4% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne ustalone dla oszczędzającego za rok poprzedni. Zwracamy uwagę, że ustalanie limitu będzie wówczas następowało dla każdego wpłacającego na IKZE indywidualnie i będzie wymagało udokumentowania podstawy wymiaru składki za rok poprzedni. Nałoży to na prowadzących IKZE obowiązek gromadzenia szeregu dokumentów i konieczności podawania przez oszczędzających informacji, których nie będą chcieli ujawniać instytucji finansowej prowadzącej IKZE (np. PIT11, RMUA). Proponujemy, aby limit był określony w taki sposób, żeby ograniczenie rocznych wpłat na IKZE było podawane w oparciu o stałą daną np. tak jak w przypadku ograniczeń wpłat na IKE lub np. 4% rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, która jest podawana do publicznej wiadomości, a tym samym powszechnie dostępna.
12. **Art. 33e pkt 6** – transfer środków z IKZE w ciągu 14 dni. Powyższy wymóg nie może dotyczyć transferu środków z IKZE OFE na inny rachunek IKZE w OFE. W przypadku transferów, które odbywają się kwartalnie, uzyskanie członkostwa następuje 4 razy w roku i od daty przerejestrowania do innego OFE powinien być liczony czas 14 dni na przekazanie środków. W innym przypadku może dojść do sytuacji, gdy rachunek IKZE w OFE jest prowadzony przez OFE, którego członkiem dana osoba jeszcze nie jest i być

może nigdy nie będzie. Kolejną potrzebą jest wprowadzenie zapisu, który precyzowałby cykliczność przekazywania środków w ramach transferu między IKZE, czyli wyznaczenia dnia w miesiącu, w którym instytucje dokonują ww. transferu do zawiadomień złożonych do określonego dnia. Powyższe pozwoli na usystematyzowanie procesu transferu środków między rachunkami IKZE.

13. **Art. 33f ust. 1** określa wiek uprawniający do wypłaty środków z IKZE (60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn), natomiast w przypadku IKE wiek ten wynosi 60 lat dla każdej płci lub 55 lat + emerytura. Rozwiązanie w IKZE jest mniej korzystne;
14. **Art. 33f ust. 4** ustala co najmniej 10-letni termin wypłaty w ratach świadczenia z IKZE. Jest to termin zbyt długi i niekorzystny dla klientów, a ponadto niekonkurencyjny w stosunku do IKE, gdzie okres wypłaty w ratach określają same instytucje;
15. **Art. 33f ust. 3 - wypłaty w ratach** – co to ma oznaczać, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, czy przepisami o OFE?
16. Zapis **art. 35a ust. 1** przewiduje, że jeśli osoba uposażona chce otrzymać należne jej środki w transferze, to musi zawrzeć umowę o IKZE z inną instytucją. Przepis nie zezwala na otwarcie IKZE w instytucji, do której należał zmarły; Jaki jest cel tego przepisu?
17. **Art. 37 (IKE) – zwroty** – czy rzeczywiście jest to rozwiązanie przewidziane dla IKZE? – w definicji „zwrot” nie ma odwołania do IKZE, brak też odpowiednich zapisów w ustawie podatkowej, jedynie jest tam mowa w zmienionym art. 20, że zwrot z IKZE stanowi przychód z innych źródeł.
18. **Uwaga do art. 39 projektu zmian do ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych w zakresie art. 2a w związku z jej art. 39.**

W art. 2a proponuje się wyłączenie w stosunku do IKZE stosowania art. 39 uprawniającego do określenia w umowie terminu, nie dłuższego niż 12 miesięcy, w którym dokonanie wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu wiąże się z koniecznością poniesienia przez oszczędzającego dodatkowej opłaty, której wysokość określa umowa. Wprowadzenie tej regulacji, mając na względzie ustalony, ustawowy, maksymalny (3,5%) poziom opłaty od wpłat na IKZE, pozbawi instytucje finansowe prowadzące IKZE możliwości uzasadnionego pokrycia choćby części poniesionych kosztów związanych z pozyskaniem oszczędzającego i z krótkotrwałym prowadzeniem danego IKZE dla oszczędzającego, który zdecydował się na odejście w krótkim okresie po zawarciu umowy. Brak tzw. "karnej opłaty" może mieć wpływ na wzrost liczby nieprzemyślanych czy wręcz nieuzasadnionych wynikami inwestycyjnymi transferów wywołanych działaniem akwizytorów, czyli prowadzić do kolejnej odsłony tzw. "wojny transferowej" skutkującej wzrostem kosztów działalności instytucji finansowych.
19. Ponadto w nowelizacji ustawy o IKE znajdują się błędne wyłączenia lub brakuje odwołań:
  - 1) **art. 18** – należy usunąć wyłączenie,
  - 2) **art. 35 ust. 1** – powinno być art.35,
  - 3) **art. 36** - należy usunąć wyłączenie.
20. W artykułach, które mają mieć zastosowanie do IKZE brakuje do nich odwołań, np. art. 9 ust. 1 pkt.3 powinno być odwołanie do art. 33d, art. 10 ust. 1 powinno być dodane odwołanie do art. 33b ust. 1 pkt.2.

21. **Art 10 (IKE)** – czy dotyczy IKZE skoro jest odniesienie wyłącznie do oświadczenia z art. 7 (ten nie dotyczy IKZE) a brak odwołania do art. 33b.
22. **Pkt 5)** w art. 11 dodany jest ust. 3a – powinno być odwołanie nie do ustawy o IKE, ale do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
23. **Pkt 9)** – art. 33c ustawy o IKE – jaka jest intencja wprowadzenia do tego artykułu zastrzeżenia do art. 33f?,
24. **Art. 33 e ust. 7** stanowi, że przepisu ust. 1 nie stosuje się do IKZE prowadzonego przez OFE. Tymczasem stosowane do funduszy ust. 2 i 3 odsyłają do niestosowanego w tym zakresie ust. 1;
25. **Art. 33f ust. 5 - termin wypłaty** – nieprawidłowe odwołanie do art. 13 – chyba powinno być do art. 33e.
26. **W art. 22 ustawy o IKE**, który ma zastosowanie do IKZE jest odwołanie do art. 34 ust. 1 pkt. 1, który nie ma zastosowania do IKZE, dodatkowo jest odwołanie do art. 46 ustawy o IKE – czy ma mieć zastosowanie do IKZE?
27. **Art. 22 ust.1 (IKE) – podatki** – brak odnośnika do **art. 33f ust.1 pkt 1** lub należy wskazać, że zapis nie dotyczy IKZE.
28. **Art. 23**, który dotyczy również IKZE, jest odniesienie do art. 13, który nie dotyczy IKZE, może odwołanie powinno być rozszerzone o art. 33d.

Art. 13 nowelizacji nie precyzuje dokładnie okresu składkowego, w stosunku do którego będzie obowiązywała znowelizowana ustawa. Należy dookreślić, iż przez „składki należne” rozumie się składki, co do których istnieje obowiązek odprowadzenia ich przez pracodawcę (płatnika) do ZUS za okres składkowy przypadających przed dniem zmiany ustawy. Powinno być jasne, iż zmieniona proporcja podziału składki przekazywanej do OFE i pozostawianej w ZUS dotyczy okresów składkowych przypadających po dacie wejścia w życie znowelizowanej ustawy.

Do Art. 17

Co oznacza zaproponowany zapis i jak należy rozumieć wszczęcie sprawy? Dlaczego mowa jest tylko o śmierci, rozwodach i unieważnieniu małżeństwa? Czy w przypadku śmierci wystarczające jest przesłanie przez ZUS informacji, czy fakt ten musi udokumentowany, np. odpisem aktu zgonu? Czy w odniesie do pozostałych przypadków wystarczy powiadomienie o fakcie ustania wspólności majątkowej, czy też niezbędny jest dokument potwierdzający to. Z uwagi na duże różnice w sposobie postępowania niezbędne są jednoznaczne przepisy w tym zakresie. Proponujemy, aby zapis jasno określał, że dotychczasowe przepisy obowiązują do zdarzeń śmierci lub ustania wspólności majątkowej w zakresie środków zgromadzonych w OFE, które miały miejsce do dnia wejście w życie zmienionych przepisów.

Do Art. 18

1. W sytuacji, w której oszczędzający przenosi środki z IKE na IKZE do końca 2012 roku, stosownie do art. 18 i dokonuje odliczeń od dochodu środków przeniesionych z IKE na IKZE, instytucja finansowa nie ma możliwości weryfikowania, czy oszczędzający dokonuje odliczeń od dochodu środków przeniesionych z IKE na IKZE, a czy w związku z tym nie przysługuje mu prawo dokonywania wpłat na IKZE. W związku z tym,

rozumiemy, że instytucje finansowe prowadzące IKZE nie będą odpowiedzialne za przyjęcie wpłaty w takiej sytuacji.

2. Czy przy przenoszeniu środków, o którym mowa w art. 18, których wartość stanowi wpłatę na IKZE instytucja finansowa prowadząca IKE będzie musiała przekazać zgodnie z art. 21 ustawy o IKE całą historię operacji dokonywanych na IKE? Czy w przypadku dokonywania wypłaty transferowej z IKZE, na które zostały przeniesione środki w trybie art. 18 na inne IKZE, konieczne będzie wykazywanie w informacji sporządzanej zgodnie z art. 21 ustawy o IKE wszystkich historycznych danych operacji wykonywanych na IKE lub PPE?

Vacatio legis ustawy

Art. 22 nowelizacji wskazuje, iż dniem wejścia w życie ustawy jest dzień 1 kwietnia 2011 roku, a w odniesieniu do wyszczególnionych przepisów, dzień 1 stycznia 2012 roku. Z uwagi na obszerny zakres zmian i ich istotność, oraz okres niezbędny na dostosowanie się do nich, terminem realnym, gdy ustawa mogłaby wejść w życie wydaje się okres 6 miesięcy od dnia zakończenia procesu legislacyjnego (publikacji aktu prawnego). Należy przy tym zwrócić uwagę, iż cały zestaw rozporządzeń będących wykonaniem delegacji z Ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych wymaga weryfikacji i nowelizacji – w szczególności w zakresie działania IKZE. Niezbędne vacatio legis służyłoby także zmianie tych aktów prawnych niższego rzędu.